

ROMÂNIA

1. Cum ați evalua implicarea partenerilor sociali și a societății civile în pregătirea Programelor naționale de reformă (PNR-uri)? Trebuie această implicare consolidată în continuare, și dacă da, cum? Ați observat o evoluție de la ultimul semestru european?

Ministerul Afacerilor Europene (MAEur), în calitate sa de punct de contact pentru problematica *Strategiei Europa 2020*, are ca principală misiune coordonarea procesului de elaborare, monitorizare și raportare cu privire la *Programul Național de Reformă (PNR)*.

MAEur a demarat pregătirea aplicării acesteia la nivel național, **cooptând partenerii sociali și societatea civilă pe parcursul întregului proces**. Astfel:

- Pentru a evalua situația României în contextul *Agendei Lisabona* și a identifica prioritățile naționale de reformă post-2010, la inițiativa MAEur, a fost constituit, în septembrie 2009, *Grupul de reflecție privind viitorul Strategiei Lisabona - GRSL* care cuprindea reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale și ai societății civile (inclusiv Consiliul Economic și Social - CES).

Activitatea grupului a fost lansată în cadrul **conferinței *Strategia Lisabona post 2010: opțiuni și priorități naționale de reformă*** (29 septembrie 2009). Luând în considerare concluziile conferinței, precum și rezultatele activității grupului de reflecție, MAEur a elaborat documentul intitulat *Viziunea României cu privire la viitorul Strategiei Lisabona*.

- După lansarea de către Comisia Europeană (COM), la 24 noiembrie 2009, a documentului de lucru *Strategia UE 2020*, MAEur a inițiat procesul de **elaborare a poziției României cu privire la acest document**, la a cărui finalizare și-au adus contribuția și membrii *GRSL*.
- Ca urmare a publicării de către COM, la data de 3 martie 2010, a comunicării *Europa 2020 - o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii*, MAEur a lansat un **proces de consultare a tuturor factorilor interesați, în vederea fundamentării poziției României** față de acest document, implicând autoritățile publice, partenerii sociali, mediul academic și societatea civilă.

Procesul de consultare, desfășurat în martie 2010, a antrenat și grupurile de lucru deja constituite pentru strategia *Europa 2020* (*Grupul de reflecție privind viitorul Strategiei Lisabona*, *Grupul de lucru la nivel înalt* – printre ai căror membri se număra și CES, *Grupul de lucru pentru strategia Europa 2020*), precum și *Comitetul de coordonare pentru afaceri europene*.

Rezultatul analizei și al integrării tuturor contribuțiilor s-a concretizat în proiectul de *Poziție a României privind strategia Europa 2020*, aprobat de către guvern în martie 2010.

- Consiliul European de primăvară (25-26 martie 2010) a invitat statele membre să stabilească valori numerice pentru fiecare obiectiv *Europa 2020*. Ca urmare, MAEur a demarat **procesul de fundamentare a țintelor naționale** pentru cele cinci obiective generale propuse de strategie.

Pentru o mai bună coordonare a fundamentării obiectivelor *Europa 2020*, la

inițiativa MAEur, au fost create șapte *grupuri de lucru sectoriale*¹ pentru stabilirea țintelor naționale, formate din reprezentanți ai tuturor instituțiilor statului cu responsabilități în domeniile aferente.

Documentele de fundamentare ale țintelor naționale au fost aprobate de Comisiile de dialog social ale ministerelor coordonatoare..

- Valorile țintelor naționale *Europa 2020* au făcut obiectul **dezbatelor publice** organizate de către MAEur atât la nivelul instituțiilor implicate, cât și la nivel național. Astfel, în perioada 21-29 mai 2010, MAEUR, în parteneriat cu ministerele și celelalte autorități publice responsabile, a organizat **mise rotunde tematiche** pentru fiecare dintre obiectivele *Strategiei Europa 2020*.
- În colaborare cu Comisia pentru Afaceri Europene a Parlamentului României, MAEUR a organizat – la data de 10 iunie 2010 - **conferința cu tema *România și Europa 2020: viziune, provocări și priorități strategice***, eveniment care a reunit reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, partenerilor sociali (confederații sindicale, asociații patronale, CES), mediului academic, societății civile și mass-media.
- **Setul final de valori pentru obiectivele naționale *Europa 2020*** a fost aprobat de către Executiv în iulie 2010.
- **Diseminarea informațiilor pe tematica *Europa 2020* s-a realizat și în plan local**, cu sprijinul prefecturilor, prin intermediul revistei *Consilier European*, a cărei ediție din luna mai 2010 a fost dedicată în întregime acestei strategii.
- În perioada septembrie - noiembrie 2010, MAEUR, cu sprijinul instituțiilor responsabile, a elaborat **proiectul *PNR 2011-2013***, care a fost aprobat în ședință de guvern și trimis Comisiei Europene. Documentul a fost **publicat pe site-ul MAEur** în vederea primirii de contribuții din partea cetățenilor și a societății civile, cu posibilitatea preluării acestora în versiunea finală a PNR (aprilie 2011). De asemenea, în perioada aprilie - noiembrie 2010, au fost organizate în colaborare cu SNSPA o serie de conferințe regionale, la care au participat autorități locale, asociații profesionale și agențiile regionale de dezvoltare în cadrul cărora au fost abordate obiectivele naționale Europa 2020 și perspectivele de reformă post 2010. În plus, la 10 martie 2011, a fost organizată o **conferință dedicată dezbaterii celor mai importante aspecte ale *PNR 2011-2013*** care a reunit reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, **partenerilor sociali** (confederații sindicale, asociații patronale, CES), mediului academic, societății civile și mass-media.
- Având în vedere punerea în aplicare, din 2011, a unui nou cadru pentru coordonarea politicilor economice la nivelul Uniunii Europene – semestrul european, în ședința de guvern din data de 27.06.2012 a fost aprobată constituirea **Grupului de lucru interministerial pentru pregătirea semestrului european**, sub coordonarea MAEur. CES România a fost invitat să nominalizeze un reprezentant la nivel înalt care să facă parte din acest grup, oferindu-i-se astfel în continuare ocazia de a contribui în mod activ și la deciziile politice privind elaborarea și implementarea PNR (invitația a fost onorată prin desemnarea dl. Vicepreședinte Dragoș Mihalache).

¹ Câte un grup de lucru pentru fiecare din cele cinci obiective ale strategiei, cu excepția obiectivului „20/20/20” - energie-schimbări climatice, pentru care au fost constituite trei grupuri de lucru. Fiecare grup de lucru a fost coordonat de ministerul cu atribuții majore în domeniul respectiv.

În concluzie, atât pe parcursul procesului de dezbatere a țintelor Europa 2020, la nivel național, cât mai ales de elaborare a *PNR 2011-2013*, partenerii sociali au fost invitați să-și aducă contribuția, să-și facă cunoscut punctul de vedere asupra obiectivelor, a căilor de atingere a acestora, precum și asupra resurselor necesare și a responsabilităților privind implementarea, evaluarea și monitorizarea progreselor.

2. Ați putea să schițați unele **propuneri concrete** în vederea îmbunătățirii PNR-urilor și a implementării acestora?

Creșterea rolului Comisiei de Dialog Social (CDS) a MAEur și a Consiliului Economic și Social din România în cadrul procesului de elaborare și implementare a PNR prin includerea acestor teme ca subiecte permanente pe ordinea de zi a reuniunilor celor 2 entități ar aduce un plus de valoare acestui proces.

În prezent, este în desfășurare procesul de actualizare a planului de acțiune pentru implementarea PNR pentru anul 2012, context în care vor fi implicate Comisiile de Dialog Social ale instituțiilor relevante.

Procesul de actualizare a planului de acțiune pentru implementarea PNR are ca scop definirea portofoliului de acțiuni care vor fi implementate, în cursul anului respectiv, de către fiecare instituție responsabilă pentru implementarea PNR.

Implicarea CES România în ceea ce privește elaborarea planurilor anuale de acțiune pentru implementarea PNR se poate realiza prin transmiterea de către CES a unor propuneri de acțiuni suplimentare pentru eliminarea deficiențelor semnalate și punerea în practică a recomandărilor specifice de țară ale Consiliului UE dar și a strategiilor naționale adoptate în anul precedent în domeniile de referință ale Strategiei *Europa 2020*.

Actualizarea PNR în contextul semestrului european a fost prezentată și în cadrul Comisiei de Dialog Social a MAEur, în ședința din 23.02.2012. În acest context, reprezentanții patronatelor și sindicatelor prezente la reuniune și-au exprimat punctele de vedere cu privire la anumite domenii și obiective incluse în PNR.

Astfel, din punctul de vedere al reprezentantului UGIR-1903, domeniul CDI trebuie privit nu numai la nivelul UE, dar și din perspectiva participării la alte programe internaționale, pentru care trebuie asigurată co-finanțare. În completare, reprezentantul CPISC a susținut că investițiile în CDI sunt singurele care ar putea impulsiona economia, ca atare investițiile în CDI trebuie să înceapă de la 5% (din care cel puțin 4% în mediul privat), nu de la 2% din PIB așa cum este stabilită ținta României pentru 2020.

Reprezentantul MAEur a precizat că investițiile în CDI se fac pe baza unor calcule, iar volumul acestora nu este stabilit arbitrar – ci pe baza resurselor disponibile și a capacității entităților implicate în CDI de a produce rezultate cu efect economic. Referitor la cofinanțarea proiectelor europene de cercetare, dl Dobrescu a remarcat că ANCS ar trebui să aibă o strategie pentru CDI, pe baza căreia să poată bugeta în mod corespunzător participarea la diferite programe internaționale.

3. Ați dori să vă exprimați pozițiile asupra unor chestiuni specifice menționate în recomandările specifice ale țării dumneavoastră?

La 06.07.2012, Consiliul UE a adoptat recomandarea specifică de țară, sugerând României să depună eforturi astfel încât să implementeze măsurile prevăzute în cadrul acordurilor privind pachetul de finanțare externă 2011-2013 acordat României de către FMI, UE, BM, BEI și BERD .

Detalii legate de recomandările specifice de țară au fost prezentate și în cadrul reuniunilor CDS. În aceste reuniuni, reprezentanții patronatelor și cei ai sindicatelor au agreat recomandarea de țară pentru România și au reiterat importanța implementării măsurilor rezultate din analiza funcțională a principalelor ministere, realizată de Banca Mondială.

4. Care sunt acțiunile următoare prevăzute de principalii actori economici și sociali din țara dumneavoastră?

În cursul anului următor, MAEur va demara procesul de elaborare a PNR 2014-2016 pentru care este vizată o implicare mai activă a CES România. În acest proces, vor fi implicați partenerii sociali și societatea civilă, care vor solicita ca PNR pentru perioada vizată să reflecte prioritățile de reformă pentru România în corelare cu prioritățile de finanțare din fondurile europene în noul exercițiu financiar 2014-2020.